

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

KDV De Fruitboom

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 24 oktober 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 12 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Fruitboom in Elst.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers de brede ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen stimuleren. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de inrichting van de ruimte en zien we bijvoorbeeld speelhoeken.

De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken, lezen boekjes voor en werken mee met ontwikkelingsmateriaal in kleine groepjes. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat en aan welk thema er gewerkt wordt via de wekelijkse foto met de doelen- en activiteitenmuur. Ook krijgen de ouders voldoende informatie om thuis verder te kunnen werken op een speelse manier aan de doelen.

De leiding van het kinderdagverblijf maakt jaarlijks een plan, waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Kinderopvangorganisatie: SKAR

LRK-nummer: 161473441

Totaal aantal doelgroepeuters: 4

Wat kan beter?

De pedagogisch medewerkers kunnen in het volgsysteem nog beter aangeven wat de vervolgstap is na de evaluatie die ze eens per zes weken doen. Dan kunnen ze nog beter hun verwachtingen beschrijven over hoe de peuters zich verder ontwikkelen en de effecten van hun handelen monitoren.

Ook zijn er voornemens om in samenwerking met de basisscholen afspraken te maken over aanbod, zicht op ontwikkeling en kwaliteitszorg.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de Fruitboom in Elst.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met twee pedagogisch medewerkers, de zorgcoördinator, de locatiemanager, de gebiedsmanager en de regiomanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de bovenstaande betrokkenen van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de Fruitboom.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Fruitboom als Voldoende. Alle standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf de Fruitboom hoort bij de kinderopvangorganisatie SKAR in de gemeente Overbetuwe. Het kinderdagverblijf is gesitueerd bij verschillende scholen en vormt onderdeel van een brede kinderopvang (dag-, vve- en buitenschoolse opvang) in Elst. De doelgroepeuters zitten in de groep peuterwerk. Dat is een onderdeel van de dagopvang. De peuters zijn de hele dag op de Fruitboom.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 31 augustus 2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de Fruitboom.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. De doelen zijn zichtbaar in de ruimte zodat ouders ook kunnen zien wat centraal staat in die week. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de zelfredzaamheid van de peuters door de pictogrammen in de kasten. Zo weten de peuters waar wat te vinden is.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de gegevens die ze hebben geobserveerd gedurende de periode van zes weken in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen

van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. Elke week krijgen de ouders een foto van de activiteiten en doelen die in de week hebben plaatsgevonden zodat er thuis een follow up kan plaatsvinden.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als Voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Dit kwam duidelijk naar voren in de vele gesprekjes die tijdens de observaties zijn gedaan in de spelactiviteiten. Daarin kwam goed naar voren hoe de pedagogisch medewerkers de peuters tot denken en praten stimuleren.

Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. De pedagogisch medewerkers maken van elke activiteit een ontwikkelactiviteit. Er wordt een groot beroep gedaan op de ontwikkeling van de zelfstandigheid en het probleemoplossend vermogen van de peuter. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. En gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Ze gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters gedurende de activiteiten inhoudelijk feedback op hun spelen- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van de gegevens.

De drie kinderdagverblijven van SKAR in Elst werken op dezelfde wijze in de samenwerking met de scholen. Er is periodiek overleg tussen de pedagogisch medewerkers en leidinggevenden van SKAR. Er is een werkgroep van het VVE-programma waarbij ervaringen worden gedeeld en thema's worden voorbereid. De pedagogisch medewerkers van de Fruitboom hebben een warme overdracht over de peuters naar de vroegschool.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

De samenwerking met de voorschoolse coördinator van de gemeente verloopt naar tevredenheid. De leiding van het kinderdagverblijf geeft aan dat het ontbreken van overleggen waarbij een lokale educatieve agenda wordt besproken een gemis is voor de afstemming van onderwijs en zorg voor de doelgroepeuters. De gemeente Elst zou op dit punt een mooie stimulerende kracht kunnen hebben voor het beleid op het jonge kind.

Naast bovenstaande positieve punten zien we dat de samenwerking met de basisscholen nog beter kan. De voorschool en de basisschool kunnen meer afstemmen over de doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. Tijdens de onderzoeksdag zijn voornemens besproken om hiermee aan de slag te gaan.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarden we als Voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid.

De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan is het beschrijven van de vervolgactie voor de komende cyclus van zes weken na het vaststellen van de evaluatiegegevens.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing onder andere het pedagogisch kompas, Uk en Puk en BHV, om hun kennis en vaardigheden te versterken. Ook zijn er diverse werkgroepen die zich bezig houden met het ontwikkelen en evalueren van beleid. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Hierbij is het pedagogisch kompas leidend voor iedere medewerker in hun handelen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Het is prettig te lezen dat er een positief beeld van het inspectiebezoek is en als voldoende is beoordeeld. We bedanken u voor de positieve feedback en het inzicht wat u ons gaf t.a.v. onze verbeterpunten voorschoolse educatie.

We zijn blij dat u aangeeft dat we op een positieve en educatieve manier omgaan met peuters en er aandacht is voor onder andere taal en de inrichting van de ruimte. Onze doelstelling is dan ook om de peuters de brede ontwikkeling te laten ervaren en dat we ouders hierbij op diverse manieren betrekken. Daarnaast onderschrijven we onze hoge ambities en dat we op cyclische wijze werken aan onze professionele kwaliteit.

Graag geven we onze zienswijze op onderstaande verbeterpunten:
“De pedagogisch medewerkers kunnen in het volgsysteem nog beter aangeven wat de vervolgstap is na de evaluatie die ze eens per zes weken doen. Dan kunnen ze nog beter hun verwachtingen beschrijven over hoe de peuters zich verder ontwikkelen en de effecten van hun handelen monitoren”

De suggestie die de onderwijsinspecteur heeft gedaan om ons evaluatieformulier aan te passen, is inmiddels opgevolgd. De pedagogisch medewerker kan in de aanpassing aangeven wat de vervolgstap is per kind en met welk doel deze wordt uitgevoerd. In onze overkoepelende werkgroep VVE is deze aanpassing besproken met de pedagogisch medewerkers. We onderschrijven het belang van een goede monitoring waardoor we snel kunnen reageren. We zorgen op deze manier dat we doelgericht de kinderen nog beter de zone van naaste ontwikkeling kunnen laten ervaren, zodat ze nieuwsgierig blijven en die volgende stap kunnen zetten.

“Ook zijn er voornemens om in samenwerking met de basisscholen afspraken te maken over aanbod, zicht op ontwikkeling en kwaliteitszorg”

De pijler “Opvoeden doen we Samen” is onder andere duidelijk gezien in de samenwerking met ouders. Die samenwerking is voor ons belangrijk. Maar ook de samenwerking met andere instellingen rond VE voor het jonge kind hebben onze aandacht. De doorgaande lijn met school kan verstevigd worden door met scholen afspraken te maken over het aanbod, zicht op ontwikkeling en kwaliteitszorg. Die aandacht voor de doorgaande lijn onderschrijven we ten volle. Zo wordt een geïntegreerde aanpak en afstemming gewaarborgd, hetgeen ook onze doelstelling is.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

